Siyaset Felsefesi

1. Siyaset bilimi, siyaset alanına giren tüm olguları bilimsel yöntemlerle araştırır, genel sonuçlara ve yasalara ulaşmaya çalışır. Siyaset felsefesi ise siyaset üzerine bir sorgulama ve akıl yürütme etkinliği olup, olması gerekenler hakkında görüşler ileri sürer.

Buna göre aşağıdakilerin hangisi siyaset felsefesinin konusu değildir?

A) İdeal düzen arayışlarını ele alır.

B) Devlet ve yönetim olgusunu gözleme dayalı inceler.

C) Devletin oluşmasında etkili olan düşünceleri ele alır.

D) Yönetim ile ilgili kavram ve yargıların değerini ve geçerliliğini inceler.

E) Sivil toplum, devlet ve demokrasi ilişkisine bağlı olarak olması gerekeni inceler.

2. Devletler, varoluşunu ve gücünü halktan, dinden, törelerden yahut yazılı hukuktan alarak sürdürebilir. Devlet biçimlerinin tarihsel sürecine bakıldığında, bu temel değerler üzerinde inşa edilmiş olduğunu görmekteyiz. Pek çok iktidar, yönetimsel gücünü bu argümanları temellendirerek sürdürmüştür.

Verilen açıklama aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

A) Devletin öğeleri nelerdir?

B) İktidarın kaynağı nedir?

C) Bireyin temel hakları nelerdir?

D) Devletin işlevi ve sorumluluğu nelerdir?

E) Karmaşadan düzene geçiş nasıl olmuştur?

3. Rönesans'ın doğuşuyla Orta Çağ sonrası adeta unuttuğumuz "insan"ın yeniden keşif süreci başlamıştır. Bu süreç yeni bir insan tanımını, yeni bir hayat duygusunu ve yeni bir dünya görüşünü ortaya çıkarmaya başlamıştır. İnsan temelli bu "yeni hayat", günlük yaşamı etkileyip değiştirmekle birlikte, siyaset felsefesinde de radikal dönüşümler yaratmıştır. Artık yazılan ve konuşulan her şeyde özgürlük, adalet ve eşitlik kavramları öne çıkmaya başlamıştır. Ortaya çıkan talepleri karşılamak için elbette yönetim sistemleri de ya kendini bu sürecin gereklerine teslim etmiş ya da yok olmak zorunda kalmıştır.

Parçada siyaset felsefesi ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rönesans, siyaset felsefesi için bir başlangıç noktasıdır.

B) Siyaset felsefesi ortaya attığı fikirlerle, bilimleri etkilemiştir.

C) Yönetim biçimlerindeki değişimler, ekonomik yapıyla doğrudan ilişkilidir.

D) İnsan var olduğu süreç içinde ideal düzen arayışıyla ütopyalar üretmiştir.

E) Rönesans ile birlikte özgürlük ve adalet talepleri yönetim şekillerini etkilemiştir.

4. Bürokrasi, Latince "burrus" ve Yunanca "kratic" kelimelerinden oluşmaktadır. Bürokrasi, doğrudan çevrildiğinde üstünlük, hakimiyet anlamına gelir. Aslında bu anlam, bürokrasinin kötü uygulamalarına bakıldığında, kelimenin içeriğiyle özdeşleşmiştir. Bu anlamda akıllara işlerin yavaşladığı, memurların toplum üzerindeki egemenliğini dayattığı hantal bir yapı olarak gelmektedir. Oysa ki kavramın gerçek sahibi Max Weber'e göre bürokrasi; işbölümü, atamalarda liyakat ve yetenek, herkesin uyduğu yazılı kurallar, gayrişahsîlikten oluşan resmi ve hiyerarşik devlet örgütlenmesidir. Bürokrasinin ne olduğu kitaptaki tanımlarından çok, uygulayıcıların bunları özümsemiş olmasına bağlıdır.

Parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Bürokraside, kişisel görüş ve değer yargılarına yer yoktur.

B) Bürokrasinin, olumlu ve olumsuz uygulamaları bulunmaktadır.

C) Weber'in bürokrasi anlayışında, devlet işleri hantal ve yavaş ilerlemektedir.

D) Bir kavramın uygulamadaki olumlu etkileri, literatürdeki tanımın önüne geçebilir.

E) Bürokraside, devlet memurları görevlerini hiyerarşik bir biçimde yerine getirmelidir.

5. Max Weber, siyaset felsefesinde egemenlik kavramına ilişkin birtakım çıkarımlarda bulunmuştur. Ona göre üç tür egemenlik bulunmaktadır. Bunlar monarşi ve feodal yönetimlerde görülebilen töre ve toplumsal normlara göre şekillenen geleneksel egemenlik; halkın, bir kişinin kahramanlık ve karakterinin gücüne duyduğu itaat ve saygısıyla oluşan karizmatik egemenlik; yönetimin anayasa ve hukuka uygun olarak seçimle şekillendiği rasyonel egemenliktir.

Buna göre Weber'in egemenlik türlerini açıklarken kullandığı ölçütü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyler arası ilişki biçimi

B) İktidarın gücünün kaynağı

C) Sınıflar arası ilişki biçimleri

D) Toplumsal kurumların doğası

E) Bürokrasinin yönetimdeki etkinliği

Siyaset Felsefesi

6. Siyaset sosyolojisi, siyaset felsefesinden içeriği, konuyu ele alış tarzı ve sonuçta ortaya koyduğu fikirler bakımından ayrılmaktadır. Siyaset felsefesi mevcut devletleri ve yönetim biçimlerini ele almak ve karşılaştırmalı nesnel yargılar ortaya koymak gibi bir bakış açısıyla hareket etmek yerine, bunları ortaya çıkaran hususların temeline inmek ve nihai bir söylemle ideal yönetim düşüncesi geliştirmeyi hedeflemektedir. Siyaset sosyolojisinin verilerini de kullanan siyaset felsefesi için var olanın yanında, olması gereken yönetim düşüncesi de ortaya konulmaktadır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi siyaset sosyolojisinin bir özelliğidir?

A) İdeal yönetim biçimlerine ilişkin düşünceler üretmek
B) Var olan ve olması gereken yönetim biçimlerini tartışmak
C) Olgusal siyaset verilerini nesnel biçimde ortaya koymak
D) Subjektif siyaset düşüncelerini, eleştirel bakışla irdelemek
E) Devlet biçimleri ve yönetim ilişkilerinin nedenlerini eleştirmek

7. Aşağıdakilerden hangisi siyaset felsefesinin sorularından biri değildir?

A) İnsan eylemlerinde özgür müdür?
B) Bireyin temel hakları nelerdir?
C) Devletin varlık sebebi nedir?
D) Meşruiyetin ölçüsü nedir?
E) İktidarın kaynağı nedir?

8. Siyaset felsefesinin temel sorularından birisi, ideal düzenin varlığı problemidir. Bu sorun yüzyıllardır pek çok filozof tarafından ele alınmış olup, bazı filozoflar çeşitli nedenler öne sürerek ideal düzenin olamayacağını iddia etmişlerdir. Bunlar arasında Sofistler ve nihilistler bulunmaktadır. Diğer yandan ise belli kriterlere göre, ideal devleti oluşturmanın mümkün olabileceğini iddia edenleri görmemiz mümkündür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ideal düzenin varlığını kabul edenlerin kullandığı ölçütlerden birisi olamaz?

A) Eşitlik
B) Adalet
C) Özgürlük
D) Hukukun Üstünlüğü
E) Kuralsızlık

9. Toplumsal örgütlenme ve iş bölümü olmadan önce insan kendi kendisine yetemediği için bir düzene ihtiyaç duymuştur. Devlet zamanla, üreticiler, askerler ve yöneticiler gibi bazı sınıflara ayrılmıştır. Her sınıf üzerine düşeni yaparak, insanların temel ihtiyaçlarını karşılamıştır. Kurallar ve kurumlar insanın mutluluğu için doğal ve süreç içinde kendiliğinden şekillenmiştir.

Bu parça siyaset felsefesinin aşağıdaki sorunlarından hangisine cevap niteliğindedir?

A) İktidarın kaynağı nedir?
B) Meşruiyetin ölçütü nedir?
C) İdeal devlet düzeni var mıdır?
D) Temel hak ve özgürlükler nelerdir?
E) Devlet neden ve nasıl ortaya çıkmıştır?

10. Yusuf Has Hacip'e göre devletin işleyişinin mükemmel olması için akla, adalete, doğru ve adil yasalara dayanması gerekir. Devlet yöneticileri cesur, bilge, erdemli ve dürüst olmalıdır. Devlet bireyi her zaman korumalı ve bireye her konuda yardımcı olmalıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine yönelik bir açıklama yapılmaktadır?

A) Devlet nasıl oluşmuştur?
B) İdeal devlet nasıl olmalıdır?
C) Egemenliğin kullanış biçimi nelerdir?
D) Devlet birey için mi, birey devlet için mi vardır?
E) Devletin toplumsal ilişkileri düzenleme amacı nedir?

11. İbni Haldun'a göre devlet, toplumsal bir varlık olarak bir arada yaşamak zorunda olan insanlar arasında saldırı ve zulümleri önlemek için kurulmuş bir müessesedir. Eğer ortada uyuşmazlıkları önleyecek bir erk olmazsa çatışmalar insanlığın yok olmasına neden olabilir. Bu ihtiyaçları karşılayabilecek üstün bir otoriteye sahip olan kurum ise devlettir.

İbni Haldun'un bu görüşünden yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Devlet toplumun devamı için gerekli olan zorunlu bir güçtür.
B) Devlet, mutlak bir güç olarak sınırsız yetkilerle donatılmalıdır.
C) Devlet, insanların sosyal, psikolojik ve biyolojik ihtiyaçlarını karşılar.
D) Devlet insanların kendi aralarında yaptıkları bir sözleşmeyle kurulmuştur.
E) İnsan, hak ve özgürlüklerini kendi iradesi ile tek taraflı olarak devlete devretmiştir.

